

मनोज्ञादि zu P. 5, 1, 133. — Vgl. प्रियञ्चक.

प्रियवक्त्र (प्रिय + व^०) nom. ag. der Jmd etwas Liebes sagt (in gutem und in bösem Sinne), nach dem Munde redend, Schmeichler Spr. 2539. Davon nom. abstr. वक्त्र (in gutem Sinne) n. Spr. 4171.

1. प्रियवचन (प्रिय + व^०) n. liebe —, freundliche Worte Spr. 1920.

2. प्रियवचन (wie eben) m. = भक्तिमात्रागी RĀG. in Nigh. Pa.

प्रियवत् adj. das Wort प्रिय enthaltend TS. 2, 2, 22, 4. KĪṭh. 10, 11.

प्रियवर्णी (प्रिय + वर्णा) f. = प्रियङ्गु GĀṭādh. im ÇKDr. Echites frutescens Wils. nach ders. Aut.

प्रियवल्ली (प्रिय + व^०) f. = प्रियङ्गु, फलिनी RĀG. im ÇKDr.

1. प्रियवाच् (प्रिय + वाच्) f. liebe —, freundliche Reden: दानं प्रियवाक्सहितम् Spr. 1133.

2. प्रियवाच् (wie eben) adj. liebe —, freundliche Rede führend MBh. d. 30. HALĀ. 2, 211. Spr. 1649. 1918. VARĀH. BĀH. S. 101, 6. LAGHUV. 2, 16.

प्रियवाद (प्रिय + वाद्) m. liebe —, freundliche Worte MBh. 12, 5065. Spr. 1924. R. 2, 111, 10 (120, 10 GORR.).

प्रियवादिका (प्रिय + वा^०) f. ein best. musikalisches Instrument H. 88.

प्रियवादिन् (प्रिय + वा^०) 1) adj. Jmd etwas Angenehmes —, Liebes sagend, freundlich redend H. an. 4, 141. VS. 30, 13. JĀṇ. 1, 76. MBh. 1, 5176. R. 2, 27, 1. 40, 25. 6, 109, 64. Spr. 218. 744. 1182. 1729. 1791. 3132. Hit. 87, 12. अप्रियवादिनी M. 9, 81. Spr. 3066. Davon nom. abstr. प्रियवादिता f. MBh. 3, 12797. Spr. 3126. 3458. VJUTP. 29. — 2) f. °नी Gracula religiosa, Predigerkrähe Nigh. Pa.

प्रियव्रत (प्रिय + व्रत) 1) adj. erwünschtes Gesetz habend oder Gehorsam liebend: अग्रे देवा आ वरु नः प्रियव्रतान् RV. 10, 150, 3. ÇAT. Bā. 4, 4, 3, 20. KĪṭh. Çā. 10, 4, 13. — 2) m. N. pr. eines Mannes Ait. Bā. 7, 34. ÇAT. Bā. 10, 3, 5, 14. Ind. St. 3, 136, N. eines Sohnes des Manu von der Çatātupā HARIV. 38. 60. VP. 53. BĀG. P. 3, 12, 54. 5, 1, 1. fgg. 20, 2. MĀRK. P. 30, 15. 33, 12. fg. Verz. d. B. H. No. 485. Verz. d. Oxf. H. 24, 6, 23. 70, 6, 18. — Vgl. प्रियव्रत.

प्रियशालक (प्रिय + शा^०) m. Terminalia tomentosa Nigh. Pa. °सालक RĀG. im ÇKDr.

प्रियश्रवस् (प्रिय + श्र^०) adj. den Ruhm liebend, Beiw. Kṛṣṇa's BĀG. P. 1, 5, 26. fg. 6, 34.

प्रियसै (प्रिय + सै) adj. Erwünschtes verschaffend RV. 9, 97, 38.

प्रियसख (प्रिय + सख = सखि) 1) adj. seine Freunde liebend (nach KERN) VARĀH. LAGHUV. 2, 14. — 2) m. a) ein lieber Freund MBh. 5, 6064. Spr. 1921. MEGH. 12. — b) Acacia Catechu Willd. (खदिर) ÇABDAK. im ÇKDr. — 3) f. ३ eine liebe Freundin DAÇAK. 96, 2.

प्रियसंगमन (प्रिय + सं^०) n. das Zusammenkommen der Freunde, N. des Ortes, an dem Indra und Kṛṣṇa mit ihren Aeltern Aditi und Kaçjapa zusammengekommen sein sollen, HARIV. 7647.

प्रियस्त्य (प्रिय + स्त^०) adj. angenehm und zugleich wahr (eine Rede) H. 264.

प्रियसंदेश (प्रिय + सं^०) m. Michelia Champaka (चम्पक) Lin. ÇABDAK. im ÇKDr.

प्रियसालक s. प्रियशालक.

प्रियस्तोत्र (प्रिय + स्तोत्र) adj. dem Lob lieb ist, preislustig: वनस्पति

Soma RV. 1, 91, 6.

प्रियाकर (प्रिय + 1. कर्) Jmd (acc.) etwas Angenehmes erweisen P. 5, 4, 63. VOP. 7, 91. BHATT. 4, 19.

प्रियाख्य (प्रिया + आख्या) adj. Geliebte genannt Spr. 3808. announcing good tidings (प्रिय) WILSON.

प्रियातिथि (प्रिय + तिथि) adj. Gäste liebend, gastfreundlich DRAUP. 3, 8.

प्रियात्मन् (प्रिय + आ^०) adj. angenehm: सु^० (वायु) R. 2, 91, 24.

प्रियाम्बु (प्रिय + अम्ब^०) 1) adj. Wasser liebend. — 2) m. der Mango-baum RĀG. im ÇKDr.

प्रियाल 1) m. N. eines Baumes, Buchanania latifolia H. 1142. MRD. 19. N. (BOPP.) 12, 5. R. 2, 94, 8. SUÇR. 2, 32, 14. 40, 1. 475, 19. ÇARĀG. SĀH. 3, 11, 15. KUMĀRAS. 3, 31. BĀG. P. 4, 6, 18. 8, 2, 10. Vgl. पियाल und तापसप्रिय. — 2) f. आ Weinstock, Weintraube (द्राक्षा) RĀG. im ÇKDr.

प्रियावत् (von प्रिया) adj. eine Geliebte habend, ein Verliebter: प्रति स्म चक्षुषे कृत्या प्रियां प्रियावते क् RV. 4, 18, 4.

प्रियामयमती (प्रिय - अमृता + मति) f. N. pr. eines Frauenzimmers RĀG-TAR. 8, 2343.

प्रियैषिन् (प्रिय + ए^०) adj. Jmd etwas Angenehmes wünschend, um Jmdes Freude besorgt HARIV. 8957.

प्रियोदित (प्रिय + उ^०) n. freundliche Worte ÇABDAK. im ÇKDr.

1. प्री, प्रीणाति, प्रीणीते DHĀTUP. 31, 2. प्रीणीहि (BĀG. P. 4, 29, 55) und प्रीणाहि ved. Schol. zu P. 3, 4, 88. 6, 4, 108. ved. पिप्रीहि, अपिप्रेस्, अपिप्रयत्, पिप्रैयस्व; पिप्राय, पिप्रिये; अप्रैषीत्; प्रेष्यति. 1) act. a) vergnügen, ergötzen, erfreuen; es Jmd zu Dank machen, Jmd gnädig stimmen: व्यष्टस्वाप्रीणादृषिः RV. 8, 23, 16. 9, 74, 4. अमृताम्यप्रयत् 7, 17, 4. 8, 39, 9. प्रीणाताम्यान् thust gütlich den Rossen 10, 101, 7. 2, 1. VS. 29, 7. यौ अपिप्रेः देवान् TBā. 3, 6, 14, 3. Ait. Bā. 3, 31. 6, 8. देवान्प्रीणाति यो यजते ÇAT. Bā. 1, 9, 1, 3. 2, 1, 4. 1. 3, 8, 29. प्रेषत् (SĀ.: तर्पयत्) RV. 4, 180, 6. — प्रीणाति देवानाम्येन मधुना च पितृस्तथा JĀṇ. 1, 42. MBh. 13, 3271. HARIV. 1002. 1004. न मामति । प्रीणाति MBh. 1, 3755. तन्मे प्रीणाति हृदयम् 3, 4007. 5, 3208. 7, 2420. fg. 12, 12. 13, 368. fg. HARIV. 11083. R. 4, 61, 34. Spr. 1926. RĀG-TAR. 1, 310. VID. 93. KATHĀS. 6, 79. प्रीणन्प्रीणैरप्यर्थिनः 46, 237. 49, 216. BĀG. P. 3, 15, 11. 4, 29, 55. 7, 9, 58. fg. 9, 4, 26. सुरान्पिप्राय BHATT. 5, 104. 7, 64. पिप्रियुः 3, 88. गवा-प्रीषीच्च (oder गवा प्रै^० von 1. इप् mit प्र) रावणम् 15, 99. प्रेष्यति 16, 4. — b) seine Freude haben an, sich Etwas wohl sein lassen: पिप्रीहि मधुः सुषुप्तस्य चोरोः RV. 5, 33, 7. कश्चिन्मनस्ते प्रीणाति वनवासे MBh. 13, 749. न तस्य वेदाः (lies देवाः) प्रीणाति पितरो नैव MĀRK. P. S. 659, 10. — 2) med. befriedigt —, vergnügt —, froh sein, sich behagen lassen: आ वी-तये सत पिप्रियाणाः RV. 7, 57, 2. 7, 8. प्रीणाना नि मुमुक्तमस्मे 91, 5. 2. 11, 47. 1, 73, 1. विवस्वतः सतं आ हि पिप्रिये 3, 51, 3. VS. 27, 18. RAÇH. 15, 30. 19, 30. RĀG-TAR. 2, 122. 158. स्वा तन्व्यं पिप्रैयस्व vergnüge dich RV. 8, 11, 10. — 3) प्रीयते DHĀTUP. 26, 35. dass.: विश्वे देवाश्च प्रीयताम् JĀṇ. 1, 244. MBh. 1, 1070. 2173. 13, 780. 1606. 2118. HARIV. 9784. KATHĀS. 44, 89. BĀG. P. 8, 7, 40. MĀRK. P. 100, 48. ÇIC. 1, 17. DAÇAK. in BENF. Chr. 193, 19. न च प्रीये कुलत्रये MBh. 1, 141. प्रीयामहे त्वा 2, 1047. 3, 10034. 5, 947. दत्तेन मासे प्रीयते (v. l. für तृयत्ति) M. 3, 267. प्रीयेर-स्तेन वासेन MBh. 4, 275. 5, 690. 13, 8658. ÇĀK. 105, v. l. प्रीयते तव MBh.